

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
OŚRODEK INFORMACJI 693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET <http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/182/2007

PREFERENCJE PARTYJNE W GRUDNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Jak zwykle w okresie powyborczym, dwa miesiące po wyborach odnotowujemy spadek zainteresowania udziałem w ewentualnym głosowaniu. Nadal jednak prawie dwie trzecie Polaków (65%) deklaruje gotowość wzięcia udziału w wyborach, gdyby odbywały się one na początku grudnia¹. W porównaniu z ubiegłym miesiącem odsetek osób zamierzających uczestniczyć w potencjalnych wyborach obniżył się o 3 punkty, a w stosunku do października – o 6 punktów. Mimo tego spadku utrzymuje się wśród Polaków stan podwyższonego zainteresowania polityką i wydarzeniami na scenie politycznej, a odsetek deklaracji udziału w wyborach nadal jest wyraźnie wyższy niż przed wyborami.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w wyborach	Wskazania respondentów według terminów badań					
	VII 2007	VIII 2007	IX 2007	X 2007	XI 2007	XII 2007
	w procentach					
Na pewno wziął(ęła)bym/wezmę w nich udział	50	52	58	71	68	65
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym/wezmę w nich udział	19	18	16	14	16	14
Na pewno nie wziął(ęła)bym/wezmę w nich udziału	30	30	27	16	16	22

Grudzień przyniósł kolejny wzrost poparcia dla zwycięzcy wyborów – rządzącej obecnie Platformy Obywatelskiej. Gdyby głosowanie odbywało się na początku grudnia, ugrupowanie to mogłoby samo utworzyć rząd, popiera je bowiem aż 50% zadeklarowanych uczestników wyborów. W porównaniu z ubiegłym miesiącem jest to 3-punktowy wzrost poparcia i najlepsze notowania PO w historii. O ponad połowę mniej osób gotowych jest obecnie głosować na znajdujący się na drugim miejscu PiS (22%). W porównaniu z listopadem odsetek zwolenników tego ugrupowania nieco się zmniejszył (o 3 punkty). Od ubiegłego miesiąca nie uległo zmianie poparcie dla koalicji LiD (8%). Minimalnie stracił natomiast PSL popierany obecnie przez 7% zadeklarowanych uczestników wyborów. Pozostałe ugrupowania uzyskały wyniki dalekie od wyborczego prognozy i nie zdołałyby wprowadzić swoich przedstawicieli do parlamentu. Tylko 2% zadeklarowanych wyborców chciałoby oddać

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (211) zrealizowano w dniach 1–4 grudnia 2007 roku na liczącej 870 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

swój głos na Samoobronę, jeszcze mniej zwolenników mają LPR, PPP, Partia Kobiet i KPEiR (po 1%). W porównaniu z listopadem obniżył się odsetek osób chcących głosować, ale niezdecydowanych, którą partię poprzeć (o 2 punkty, do 7%).

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*			Wyniki wyborów parlamentarnych
	X 2007 – na tydzień przed wyborami	XI 2007	XII 2007	
	w procentach			
Platforma Obywatelska RP	39	47	50	41,51
Prawo i Sprawiedliwość	34	25	22	32,11
Lewica i Demokraci	12	8	8	13,15
Polskie Stronnictwo Ludowe	8	8	7	8,91
Samoobrona RP	2	1	2	1,54
Liga Polskich Rodzin	3	1	1	1,30
Polska Partia Pracy	1	0	1	0,99
Partia Kobiet	2	0	1	0,28
KPEiR	0	0	1	-
Inne	0	0	1	0,22
Trudno powiedzieć	-	9	7	-
N=	803	587	559	16 142 202

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Grudzień to w kalendarzu wyborczym zazwyczaj początek końca tzw. miodowego miesiąca władzy. Nowa władza obdarzana jest wciąż wysokim kredytem zaufania, a przegrani zwykle leczą powyborcze rany, przegrupowują szyki i próbują się odnaleźć w roli opozycji. Obecnie połowa aktywnych politycznie Polaków popiera rządzącą PO i poczynania nowego rządu. To w naszej najnowszej historii wyjątkowe notowania partii rządzącej. Dla uświadomienia sobie proporcji przypomnijmy, że w grudniu 2005 roku, czyli po wyborach, zwycięski wówczas PiS popierało 39% zadeklarowanych wyborców, a więc o 4 punkty mniej niż w listopadzie 2005 roku, kiedy ugrupowanie to miało najwyższe poparcie. Cztery lata wcześniej – w grudniu 2001 roku na zwycięskie wtedy SLD gotowych było głosować 36% wyborców, o 9 punktów mniej niż w szczytowym okresie powyborczego powodzenia miesiąc wcześniej. W odróżnieniu zatem od poprzedników pierwsze kroki rządu PO przynoszą mu wzrost poparcia.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)bym w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału

	(%)			
	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	65	14	22	868
Płeć				
Mężczyźni	67	12	21	413
Kobiety	63	15	22	455
Wiek				
18-24 lat	65	16	19	129
25-34	65	14	21	162
35-44	65	13	22	141
45-54	65	15	19	164
55-64	68	9	23	131
65 lat i więcej	59	15	26	141
Miejsce zamieszkania				
Wieś	59	15	26	324
Miasto do 20 tys.	63	14	23	118
20-100 tys.	68	15	17	171
101-500 tys.	62	14	24	135
501 tys. i więcej mieszk.	80	8	12	120
Wykształcenie				
Podstawowe	48	17	35	230
Zasadnicze zawodowe	63	14	22	223
Średnie	71	13	17	294
Wyższe	84	10	7	122
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	85	11	4	61
Prac.umysł.niż.szczebła	80	8	12	106
Pracownicy fiz.- umysł.	57	13	29	75
Robotnicy wykwalifikowani	51	21	27	82
Robotnicy niewykwalifik.	57	21	22	36
Rolnicy	54	15	30	41
Pracujący na własny rach.	65	12	23	24
Bierni zawodowo				
Renciści	59	16	25	79
Emeryci	65	11	24	193
Uczniowie i studenci	75	13	11	66
Bezrobotni	52	14	35	57
Gospodynie domowe i inni	61	22	18	47
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	79	11	10	118
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	66	19	14	88
sekt. pryw. poza rolnict.	63	12	25	176
prywatnym gosp. rolnym	53	16	31	42
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	44	19	37	56
301-500	50	9	40	111
501-900	66	15	19	170
901-1200	71	12	17	118
Powyżej 1200 zł	83	4	13	90
Ocena własnych war. mater.				
Złe	52	16	32	194
Średnie	62	16	22	365
Dobre	76	10	14	309
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	63	15	22	44
Raz w tygodniu	69	16	15	424
1-2 razy w miesiącu	65	12	23	150
Kilka razy w roku	53	13	34	172
W ogóle nie uczestniczy	69	5	26	77
Poglądy polityczne				
Lewica	79	6	15	118
Centrum	60	18	22	253
Prawica	78	8	15	284
Trudno powiedzieć	45	21	34	212

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	KPEiR	Lewica i Demokraci	LPR	Partia Kobiet	PO RP	PPP	Porozumienie Lewicy	PSL
Ogółem	1	8	1	1	50	1	0	7
Płeć								
Mężczyźni	1	10	1	0	49	1	0	8
Kobiety	0	6	1	2	51	1	0	5
Wiek								
18-24 lat	0	4	2	1	51	0	0	9
25-34	0	5	2	1	56	1	0	6
35-44	0	2	0	2	57	1	0	3
45-54	0	11	0	0	46	3	0	7
55-64	2	10	0	0	51	0	0	9
65 lat i więcej	2	15	1	0	40	1	2	6
Miejsce zamieszkania								
Wieś	0	4	2	1	40	2	0	12
Miasto do 20 tys.	1	11	0	0	54	1	0	5
20-100 tys.	1	8	0	2	56	1	0	3
101-500 tys.	1	14	1	0	61	2	0	6
501 tys.i więcej mieszk.	0	9	0	1	52	0	1	3
Wykształcenie								
Podstawowe	1	3	0	0	50	1	1	11
Zasadnicze zawodowe	1	8	2	1	42	3	0	6
Średnie	1	10	0	0	54	1	0	6
Wyższe	0	10	1	3	54	1	0	6
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	8	1	5	55	2	0	6
Prac.umysł.niż.szczebla	0	4	2	0	52	1	0	8
Pracownicy fiz.- umysł.	0	12	0	2	63	0	0	2
Robotnicy wykwalifikowani	0	5	0	0	53	3	0	2
Robotnicy niewykwalifik.	0	4	0	0	37	5	0	9
Rolnicy	0	0	0	0	27	7	0	31
Pracujący na własny rach.	0	0	0	0	71	0	0	7
Bierni zawodowo								
Renciści	1	5	0	0	56	0	0	11
Emeryci	2	15	0	0	44	1	1	6
Uczniowie i studenci	0	7	0	2	52	0	0	5
Bezrobotni	0	3	0	0	56	0	0	3
Gospodynie domowe i inni	0	11	7	0	36	0	0	2
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	0	10	1	2	49	2	0	4
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	0	8	2	0	57	0	0	3
sekt. pryw. poza rolnict.	0	3	0	1	58	2	0	7
prywatnym gosp. rolnym	0	0	0	0	19	7	0	31
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	0	6	0	0	46	3	0	8
301-500	0	9	4	2	47	2	0	10
501-900	1	7	0	0	53	1	0	7
901-1200	1	6	1	1	51	1	2	5
Powyżej 1200 zł	0	13	0	0	58	1	0	6
Ocena własnych war. mater.								
Złe	1	11	2	1	45	1	0	9
Średnie	1	7	0	0	49	2	1	8
Dobre	0	8	1	1	54	1	0	5
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	0	3	2	0	40	4	0	13
Raz w tygodniu	0	5	1	1	49	1	0	7
1-2 razy w miesiącu	0	8	1	0	49	2	0	10
Kilka razy w roku	1	12	0	1	56	1	0	3
W ogóle nie uczestniczy	3	19	0	2	53	0	3	3
Poglądy polityczne								
Lewica	0	32	0	2	54	2	1	3
Centrum	0	5	0	2	55	2	0	10
Prawica	1	2	1	0	50	0	0	5
Trudno powiedzieć	1	3	1	0	41	1	0	10

(continued)

Tabela 2 cd.

(%)

	PiS	Samoobrona RP	UPR	Inne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	2	0	1	7	559
Płeć						
Mężczyźni	21	2	0	2	5	274
Kobiety	22	2	0	0	8	285
Wiek						
18-24 lat	24	2	0	0	8	82
25-34	21	6	0	1	0	105
35-44	22	0	1	1	10	92
45-54	18	1	0	4	10	107
55-64	21	3	0	0	5	89
65 lat i więcej	24	1	0	0	8	84
Miejsce zamieszkania						
Wieś	27	4	0	1	8	190
Miasto do 20 tys.	19	0	0	2	7	75
20-100 tys.	19	2	1	1	7	116
101-500 tys.	7	0	0	3	5	82
501 tys.i więcej mieszk.	28	0	0	1	5	96
Wykształcenie						
Podstawowe	19	4	0	1	10	109
Zasadnicze zawodowe	25	3	0	0	10	141
Średnie	20	1	0	2	5	207
Wyższe	22	0	1	1	2	102
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	16	0	2	4	1	51
Prac.umysł.niż.szczębla	27	0	0	1	5	85
Pracownicy fiz.- umysł.	14	3	0	2	2	43
Robotnicy wykwalifikowani	20	8	0	0	9	42
Robotnicy niewykwalifik.	17	10	0	5	14	21
Rolnicy	30	0	0	0	5	23
Pracujący na własny rach.	11	5	0	0	7	16
Bierni zawodowo						
Renciści	13	2	0	2	9	47
Emeryci	23	1	0	0	7	125
Uczniowie i studenci	24	0	0	0	10	49
Bezrobotni	22	6	0	0	10	29
Gospodynie domowe i inni	34	0	0	0	10	29
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	23	2	0	3	5	93
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	26	2	0	2	0	58
sekt. pryw. poza rolnict.	14	4	1	2	8	111
prywatnym gosp. rolnym	38	0	0	0	5	22
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	18	7	0	0	13	24
301-500	18	3	0	4	3	55
501-900	21	2	0	1	7	112
901-1200	27	0	0	0	6	85
Powyżej 1200 zł	16	0	0	1	4	75
Ocena własnych war. mater.						
Złe	18	0	0	1	11	101
Średnie	22	3	0	1	8	224
Dobre	23	2	0	1	3	234
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	31	0	0	0	6	28
Raz w tygodniu	25	2	0	1	7	291
1-2 razy w miesiącu	23	2	0	0	5	98
Kilka razy w roku	15	0	0	3	8	89
W ogóle nie uczestniczy	6	3	2	2	4	53
Poglądy polityczne						
Lewica	4	1	0	1	0	93
Centrum	13	2	0	2	9	151
Prawica	38	0	0	1	3	219
Trudno powiedzieć	15	7	0	1	19	95